

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Iosephi Speranzæ, Congregationis Oratorii Fanensis
Presbyteri, Scripturæ Selectæ**

Speranza, Giuseppe

Coloniæ Agrippinæ, 1659

13. Cogitationes examinandæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44265

vim, quam haberent, donec celarentur. A
 exposuit, (sunt hæc verba Cassiani nota-
 da) collationis illius virtute compun-
 ctus, tentationem detexit. Mirabile di-
 citur. Ita est, inquit, juvenis, in me confes-
 sionis hujus virtute dominatio illius ty-
 rannidis extincta, atque in perpetuum
 consopita, ut nunquam mihi ne memo-
 riam quidem concupiscentiæ hujus ulte-
 rius tentaverit inimicus ingerere, nec me
 posthæc aliquando pulsatum furtivi illius B
 desiderii instigatione perleserim.

Apud Rosney
 dum l. 3. n. 57.

In Vitis Patrum: Quidam frater im-
 pugnavatur à spiritu blasphemiarum, & eru-
 bescebat dicere, & quoviscunque audisset
 magnos senes, pergerebat ad eos, ut illis
 declararet, sed mox cum pervenisset, ite-
 rum verecundabatur illis dicere. Cum ergo
 frequenter ad Abbatem Poëmenem
 veniret, vidit eum senex habentem cogi-
 tationes, & dixit ei: Ecce frequenter ven-
 nis ad me, habens cogitationes, & sic ite-
 rum remeas tristis, tecum illas reportans.
 Dic ergo mihi, fili, quid habes? At ille di-
 xit: In blasphemiam impugnat me Diabo-
 lus, & erubescere dicere. Et mox ut
 aperuit causam, levior impugnatione ejus
 apparuit. Et dixit ei senex: Non contri-
 steris, fili. Quando hæc cogitatio ad te
 venit, dic: Ego causam non habeo, bla-
 sphemiam tuam super te sit, Satana, hanc
 enim causam anima mea non vult. Quam-
 cunque autem causam anima non volue-
 rit, non diu permanebit, & ira sanus factus
 Frater ille discessit.

Apud eundem
 l. 5. n. 13.

Item: Alius frater stimulatus est à for-
 nicatione, & surgens nocte perrexit ad
 senem, & dixit ei cogitationem suam, &
 consolatus est eum senex. Ex quâ conso-
 latione proficiens, reversus est in cellam
 suam. Et ecce iterum spiritus fornicatio-
 nis tentavit eum. Ille autem iterum abiit
 ad senem. Factum est autem hoc fre-
 quenter. Senex verò non contristavit
 eum, sed loquebatur ei, quæ ad utilita-
 tem ipsius pertinent, dicens: Non conce-
 das Diabolo, nec relaxes animum tuum,
 sed magis quoties molestus est Dæmon,
 veni ad me, & inexpectas abscedit, Nihil
 enim sic exte diat Dæmonem fornicatio-
 nis, quomodo si revelentur stimulat

nes ejus. Et nihil eum sanctificat, quo-
 modo si abscondantur cogitationes. Ven-
 nit ergo Frater ad senem undecies ac-
 cusans cogitationes suas, & tandem quic-
 vir stimulus fornicationis ab eo.

Vade ergo, vade, & offende Sacerdoti,
 ut Deus jufferat, vestidiflura, & detecto
 capite, hoc est, ita ut cor (sic dixerim) in-
 tueatur, ut omnes cogitationes intelli-
 gat, ut etiam, antequam ad eum perve-
 nias (ad eum id placet Deo,) quandoque
 munderis.

Matth. 8.
 Levit. 23.

Cogitationes examinanda.

PUNCTVM XIII.

CUM tria nostrarum cogitationum
 possunt esse principia, ut inquit Cass.
 nimirum, ex Deo, ex Diabolo & ex no-
 bis, oportet nos jugiter observare, & sa-
 gaci discretionem discerere origines ear-
 rum, & causas, & auctores, ut qua-
 les nos eis præbere debeamus, ex illo-
 rum merito, qui eas suggerunt, confide-
 rare possimus, ut efficiamur, secundum
 præceptum Domini, probabiles trapezi-
 tæ, quorum summa peritia est, ac disci-
 plina probare, quodnam sit aurum puris-
 simum, & ut vulgò dicitur, obrizum,
 quòdve sit ignis purgatione minus exco-
 ctum, æreo quoque, vilique denario si
 pretiosum numisma sub colore fulgentis
 auri imatur prudentissima discretionem
 non falli, & non solum numismata Ty-
 rannorum vultum exprimentia sapienter
 agnoscere, sed etiam illa, quæ sunt veri
 quidem Regis imagine, sed non legitime
 figurata, peritia sagacior discernere, de-
 inde, ne quid illis à legitimo pondere di-
 minutum sit, censuram trutinæ diligenter
 inquirere, &c.

Erunt ergo probabiles trapezitæ, si Idem c. 22.
 quicquid agendum cogitatio nostra sag-
 gesserit, omni scrupulo retractantes, at-
 que in nostri pectoris trutinâ collocan-
 tes, æquilibratione justissimâ perpenda-
 mus, an plenum sit honestate communi,

an Dei timore sit grave, an integrum sensu, an humana ostentatione, aut aliqua novitatis præsumptione sit leve, si meriti ejus pondus inanis imminuerit, vel arroserit gloria, & sic ea protinus ad examen publicum trutinantes, id est, ad Prophetarum, & Apostolorum testimonia conferentes, vel tanquam integra, atque perfecta, illisque collibrantia suspiciamus, vel tanquam imperfecta, atque damnosa, nec illorum pondenti consonantia, omni diligentia refutemus.

Sit nobis exemplo Sanctissima Virgo. Nonne hæc subtilissima trutinã cogitationes perpendit? Audiamus Evangelicam: *Et cogitabat, quæsit esset ista salutaris.* Cogitabat utrum divina, an à Dæmone, inquit Euthym. licet cogitasse potius dicenda sit ex profundissima humilitatis sensu, cum lucis Angelum purissimis, ut solebat, oculis mox cognoverit.

Virus est sermo Dei, & efficax, & penetrabilior omni gladio accipit, & pertingens usque ad divisionem animæ, ac spiritus, compagum quoque, ac medullarum, ac disoretior cogitationum, &c.

Sume tibi gladium vadentem pilos, & c. pone in statera, &c.

Ad examen cogitationum, ac spirituum, facit illud Josue qui viso splendidissimo vultu Angeli, adhuc quærit: *Noster es, an adversariorum?* Sic, sic examinandæ cogitationes, an sint carnis, an spiritus, &c. Nostra es, an deorsum?

Quod possumus bonas habere cogitationes & qualiter.

PUNCTUM XIV.

Exercitium cordis, ait Cass. non incongruè molarum similitudini comparatur, quæ nullatenus quidem cessare possunt ab opere suo aquarum impulsibus circumactæ, in ejus verò, qui præest, situm est potestate, utrumnam triticum malit. in hordeum, loliumve comminui. Ita & mens vacua cogitationum actibus

A esse non potest: quales verò vel admittere, vel parare sibi debeat, studii, ac diligentie suæ providebit industriã. Si enim ad sanctarum Scripturarum meditationem retrahamur, ac memoriam nostram ad recordationem spiritualium rerum, & desiderium perfectionis. Spemque futuræ beatitudinis erigamus, necesse est, ut ortæ cogitationes exinde spirituales in his, quæ meditari sumus, mentem faciant **B** immorari: sin verò desidio, seu negligentia superati, vitii, & otiosis confabulationibus occupemur, seu curis mundanis, & superfluis sollicitudinibus implicemur, consequenter exinde, velut quædam zizaniorum species generata, operationem quoque nostro cordi noxiam ministrabit.

Theologorum sententia est, Dæmonem non posse ad malum cogere voluntatem, nec ad malam cogitationem intellectum, imò nec immediatè movere, sed esse in potestate hominis, dum sancta aliqua detinetur cogitatione, pro illo tunc aliam non recipere, sique non posse Dæmonem intellectum aliquid cogitantem cogere eodem tempore ad aliud cogitandum, cum simul diversa cogitare non possit, ut probat D. Thom. Et cum voluntas præcipere possit intellectui, ut sese in bonâ cogitatione occupet, non poterit tunc temporis Dæmon ab imperio voluntatis intellectum subducere, ac distrahere. Quòd si importunæ cogitationes subreperint, vel violenter immittæ fuerint, cum orationem præventiæ, & voluntariæ non sint, demeritum nullum habent. Unde est, quod voluntas ratione admonita potest intellectui præcipere, ut subortam, vel immensam cogitationem respuat. **E**

Quòd præsentia Dei multum valeat ad distractas cogitationes in unum colligendas, affirmat S. Basilius, qui interrogatus, cujus animus temerè evagetur, otioque se det: quis frequenter irascitur, quis humanas laudes avidè capter, quis ad opera spiritualia piger sit, quis actiones suas ad Dei gloriam non referat, quis inter orandum mente semper trahitur, ad hæc singula hoc unum respon-

D. Th. p. 1.

q. 111. a. 1.

Gabr. 2. sen.

d. 8. q. 2.

Dæmon nec

voluntatem,

neque intelle-

ctum ad ma-

lum volendum

cogitandumq;

cogere potest.

D. Bas. in Reg.

Dei præsentia præsentiam animi inter orandum generat.

Luc. 1.

Hebr. 4.

Ezech. 5.

Jos. 5.

Cass. l. 8. cor. 18.